

KOMMUNALT HANDLINGSPROGRAM 2014-2018

CENTERPARTIET I NORRKÖPINGS KOMMUN

CENTERPARTIET

INNEHÅLL

En hållbar framtid	3
Centerpartiets politiska prioriteringar.....	4
Jobb och företagande.....	4
Miljö/klimat	4
Hela kommunen ska leva!	4
Barnen – vår framtid	5
Trygga uppväxtvillkor	5
Grundskola	6
Gymnasieskola	9
Delaktighet	10
Trygghet för alla	10
Alkohol och narkotika	11
Trygghet och kvalitet i vården och omsorgen.....	12
Jobb och företagande	14
Det öppna Norrköping	15
Kultur	16
Fritid	18
Miljö och kretslopp.....	18
Energi	19
Naturvård	19
Markanvändning	20
Östersjön och andra vattenmiljöer	20
Trafik och transporter.....	20
Gång- och cykelvägar	21
Ostlänken.....	21
Hamn	22
Flyg.....	22
Kollektivtrafik	22
IT, bredband och telefoni.....	22
Landsbygd och skärgård.....	23
Norrköping – en del av Matlandet Sverige.....	25
Samhällsplanering och boende.....	26
Jämlikhet – ska vara en självklarhet!.....	28
Vill Du veta mer eller bli medlem!?!.....	29

En hållbar framtid

Alla människors lika rätt och värde är grunden för Centerpartiets politik. Vi tror på varje människas rätt och förmåga att själv forma sin egen framtid. Det är därför vi vill att makt ska finnas så nära människor som möjligt. Det är därför vi försvarar alla människors frihet från förmynderi och påtvingad kollektivism. Det är därför vi tror på ett gemensamt ansvar för att ge alla människor möjligheter att förverkliga sina liv och sina drömmar och utjämna de orättvisor som arv och uppväxt skapat. Det är därför vi vill bevara vår planet och ekosystemet, som är den långsiktiga grunden för frihet och välfärd. Det är därför vi tror på människors rätt att bygga en framtid varhelst i vårt land de vill bo, vart än de känner att de hör hemma.

Centerpartiets liberalism är social, decentralistisk och grön. Den är jordnära och frihetlig. Den bygger på rättvisa och hållbarhet. Den ser samhället som större än bara staten, som en gemenskap där alla behövs. När många får vara med och ta ansvar för tryggheten och solidariteten byggs en välfärd som är mycket starkare än vad staten ensam förmår.

Centerpartiet är en öppen folkrörelse som välkomnar alla som delar vår vision om en friare och bättre värld. Med en levande debatt och med det fria ordet som grund får vi ett samhällsklimat där människor kan göra sina röster hörda och påverka sin vardag. Centerpartiet ska vara Sveriges mest öppna politiska parti.

Vår politik bygger på reformer som är långsiktigt hållbara – därför bär vårt idéprogram namnet ”En hållbar framtid”.

Centerpartiet anser att samhället ska byggas underifrån. De olika samhällsfrågorna ska avgöras och skötas på lägsta möjliga nivå. Människors kreativa idéer ska tas till vara och uppmuntras. Medborgarnas möjlighet till fria val inom vård, skola och omsorg ska öka.

En röst på centerpartiet innebär också en tydlig röst för ett välbehövligt maktskifte i Norrköpings kommun. Vi delar de värden som finns inom Allians för Norrköping och avser att bilda en ny majoritet tillsammans med Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna.

Centerpartiets politiska prioriteringar

Jobb och företagande

- Norrköping ska ligga i topp 10 i företagarklimat
- Släpp fram entreprenörer och småföretagare. De skapar jobb!
- Kommunen ska tolka lagar ur ett ”brukarperspektiv”
- Göra det billigare för företag att anställa nya medarbetare genom lägre skatter och avgifter
- Få företag att våga anställa nya medarbetare genom att göra regler för anställning enklare och mer rättvisa
- Se fler arbetsförmedlingar med kunskap och kontakter i olika branscher
- Hjälpa fler att få in en fot i arbetslivet genom riktiga lärlingsjobb med lärlingslön
- Ha bra kommunikationer, bredband och annan infrastruktur i hela kommunen så att du kan driva företag var du än bor

Miljö/klimat

- En av landets mest ambitiösa klimatmål på hemmaplan
- Fler gröna stadsmiljöer för att öka människors livskvalité
- Norrköping ska vara Sveriges energieffektivaste kommun
- Bruka utan att förbruka, bevara brukningsvärd jordbruksmark
- Det ska vara rent och snyggt i Norrköping
- Vi ska sluta använda energi som framställs ur olja och kärnkraft och istället använda förnybar energi
- Förbjud farliga kemikalier som finns i kläder, leksaker, byggnadsmaterial mm

Hela kommunen ska leva!

- Bredband och modern IT för jobb, företagande och delaktighet i hela kommunen
- Decentralisera kommunens organisation – flytta ut förvaltningar till olika delar i kommunen
- Värna de gröna näringarnas utvecklingsmöjligheter för bra mat och förnybar energi
- Upplev hela Norrköping – satsa på turism
- Utveckla servicefunktionerna i de mindre orterna inom kommunen
- Låt människor bygga och bo på landsbygden
- Utveckla boendeformer för alla åldrar även i de mindre orterna

Barnen – vår framtid

Barnen är en av samhällets största och viktigaste resurser. Därför är det viktigt att alla barn också ges möjlighet att utvecklas på det sätt som är det bästa för var och en. Familjepolitiken måste ge föräldrarna frihet att själva bestämma hur barnomsorgen ska vara utformad. Man ska kunna välja mellan olika barnomsorgsformer som t ex kommunal barnomsorg, kooperativ, familjedaghem eller att själv kunna vara hemma hos sina barn.

Vår familjepolitik är inriktad på att skapa ett barnvänligt arbetsliv, att stärka barnfamiljernas ekonomi och förbättra möjligheterna att gå ner i arbetstid när barnen är små. Vi tror att både yrkesliv, familjeliv och jämställdhet är viktigt för dagens småbarnsföräldrar. Centerpartiet utformar en politik som gör att hela livspusslet går ihop.

Barnomsorgen ska hålla en hög kvalitet, personalen ska vara välutbildad och den pedagogiska utvecklingen måste alltid stå i centrum. Så små barngrupper som möjligt ska eftersträvas så att alla barn blir sedda och uppmuntrade. Vi vill att fler förskolor ska erbjuda nattöppet för att underlätta barnomsorg för skiftarbetande.

En god och näringsriktig mat är en förutsättning för pigga och välmående barn inom barnomsorgen. Centerpartiet anser därför att maten i största möjliga mån skall tillagas på respektive enhet.

Barnens vistelsemiljöer ska vara fria från farliga kemikalier och andra hormonstörande ämnen som kan finnas i bl a inredningsmaterial och leksaker. Kommunen måste ha regelbunden tillsyn över lokaler och material där framför allt barn vistas i.

Centerpartiet jobbar för:

- Valfri barnomsorg
- Hela livspusslet ska gå ihop
- Hemlagad mat på våra förskolor
- Alternativa driftsformer
- Så små barngrupper som möjligt
- Fler nattöppna förskolor
- Lokaler och material fria från farliga gifter och hormonstörande ämnen

Trygga uppväxtvillkor

Föräldrar har det viktigaste ansvaret för att ge våra unga medborgare trygghet, värme och vetskap var gränserna går. Föräldrar måste vara goda förebilder, våga vara vuxna och vara delaktiga i sina barns liv. I de fall där det av olika anledningar finns brister i föräldraförmågan måste barnens behov snabbt tillgodoses genom insatser som hjälper. Det kan t ex handla om föräldrastöd, barngrupper eller placering i familjehem.

Centerpartiet anser att papparollen många gånger behöver stärkas. Kommun, landsting eller frivilligorganisationer kan driva speciella pappagrupper på familjecentraler, förskolor, skolor mm.

Vid exempelvis sjukdomstillstånd hos vuxna, missbruksproblem eller brott ska det vara rutin att ta reda på om det finns barn i den vuxnes närhet så att de uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Rapporter om barns och ungdomars psykiska ohälsa är alarmerande. Skolhälsovården måste ges tillräckliga resurser för att bemöta den ökande ohälsan bland barn. Samarbetet mellan skolhälsovården och vårdcentralen rörande barn i åldrarna 6-13 år måste stärkas.

Barn som råkar ut för brott måste få en human och snabb hjälp av samhället. Sociala myndigheter, landsting, skola, polis och åklagare måste samarbeta på ett bättre sätt. Vi förordar att det tillskapas ett särskilt Barnahus i Norrköping. Där ska myndigheterna samlas under ett tak och där ska barnens situation vara i fokus för en snabb och rättsäker handläggning.

Centerpartiet vill jobba för att:

- Sätta barnets bästa i främsta rummet.
- Stärka föräldrarollen
- Ge snabba behandlingsinsatser
- Stärka samarbetet mellan skolhälsovården och vårdcentralen för barn 6-13 år
- Skolhälsovården ska vara fungerande och av hög kvalitet på alla skolor
- Ett Barnahus tillskapas i Norrköping

Grundskola

Ett medvetet och tydligt fokus på den enskilde elevens förmågor, och en människosyn som bygger på tron att alla kan och vill utvecklas, borde vara självklarheter i alla Norrköpings skolor.

Varje barn behöver få höra att det finns någonting som man är riktigt duktig på, och att bygga vidare på. Ett barn behöver mötas med både ramar och kramar. Alla vi som finns runt ett barn eller en ung människa - oavsett om det är egna barn eller andras – har en absolut skyldighet att hjälpa varje barn att göra det allra bästa av de förmågor som hon eller han har, särskilt sina unika talanger.

Detta kräver en skola som är avsevärt mycket mer flexibel och individorienterad än den vi har idag, en pedagogik som möter varje barn där hon eller han befinner sig, där det kan gå lite fortare eller ta lite längre tid att nå målen, beroende på vilka förutsättningar man har.

Centerpartiet vill ha en skola som ser att människor lär på olika sätt, med många sinnen, och att det ena sättet inte är finare än det andra. Hela skalan från den extreme teoretikern till den mycket praktiskt lagde ska få chansen att lära utifrån sina förutsättningar likasom den som har lätt för att sitta still och den som får myror i benen redan efter en kort stund i skolbänken. Det är en skola som ser och uppmuntrar entreprenörerna bland eleverna istället för att se dem som enbart besvärliga.

Entreprenörskap och företagande måste komma in tidigt i skolan för att uppmuntra idériedom och synliggöra möjligheter.

En viktig faktor för att ge eleverna goda förutsättningar att nå goda resultat är elevernas psykiska hälsa. Centerpartiet verkar för att det ställs högre krav på kommunens skolhälsovård, det är angeläget att tillgången på skolsköterskor, skolläkare, kuratorer och psykologer är god. Centerpartiet ser gärna en ökad samverkan mellan skolhälsovården, barnvården, barn- och ungdomspsykiatri, ungdomsmottagningen och socialförvaltningen.

Studier visar att daglig fysisk aktivitet förbättrar elevernas fysiska och psykiska hälsa samt har positiva effekter på lärandet. Därför verkar Centerpartiet för att idrottsundervisningen i grundskolan utökas.

Centerpartiet anser att skolstarten ska börja vid 6 års ålder. Därmed förlängs skolplikten till 10 år och förskoleklassen skulle bli den första av tio årskurser i grundskolan.

Alla elever ska klara kunskapsmålen och därmed ha behörighet till gymnasieskolan. De elever som inte har klarat godkänt ska gå i en obligatorisk sommarskola för att klara behörigheten eller gå om en årkurs under grundskoletiden för att kunna gå vidare till nästa årskurs. Detta kan innebära att skolplikten förlängs med ett år under grundskoletiden så att den totalt blir 11 år.

Vi anser att det är bra med ett starkt föräldrainflytande i skolan och vill uppmuntra det. Vi vill också att kommunen ska ha ett fortsatt huvudmannaskap för skolan för ett lokalt politiskt inflytande.

Betyg är en del av målstyrningen i skolan och ska stödja eleven i kunskapsutvecklingen. Dessutom är det en information och stöd till eleven, föräldrar och skolan om när olika insatser kan behövas. Vi anser att betyg ska ges tidigast i årskurs 6. När eleven söker till gymnasieskolan används betygen som urvalsinstrument och då spelar de en viktig roll.

Rätten till skolskjuts ska gälla oavsett vilken skolform man väljer. Detta är inte minst viktigt för elever som bor utanför Norrköping med lång resväg till skolan. Även 6-åringarna ska beviljas skolskjuts enligt samma avståndsregler som för dem i årskurs 1.

De mindre skolorna på landsbygden måste behållas i så stor utsträckning som möjligt. Bygdeskolorna fungerar också ofta som en motor för hela orten och kan vara helt avgörande för en bygds framtid och utveckling. Skolan kan därför inte enbart ses som en

läroanstalt utan ska ses i sin helhet utifrån ett samhällsperspektiv. Landsbygdsskolorna kan idag ha svårt att rekrytera behörig personal p.g.a. höga resekostnader. Det är inte acceptabelt att landsbygdens elever ska ges sämre förutsättning för studier p.g.a. att det är svårt att rekrytera lämplig personal. Centerpartiet anser därför att kommunen måste kostnadskompensera skolpersonal med långa resor på ett eller annat sätt.

Centerpartiet vill öka möjligheten för framtidens generationer att lära sig att människan är en del av naturen, hur naturen fungerar och det samspel som finns. Vi vill till exempel öka möjligheterna för våra barn att vistas ute i naturen. Det är för oss inte självklart att barn från landsbygden ska bussas till skolor i staden. Det finns möjligheter att bussa barn från staden ut till landsbygdsskolorna där större möjligheter finns att vara nära naturen.

Vi tror att lärare måste få göra vad de är bäst på - undervisa. Lärarnas administrativa uppgifter måste minskas, så att lärarna kan lägga mer tid på sin undervisning. Lärarlönerna i Norrköping är låga i jämförelse med många andra kommuner. Det är därför nödvändigt med ett löneyft för lärarna för att kunna locka hit de bästa lärarna.

Rätt använd öppnar modern teknik möjligheter för duktiga pedagoger att arbeta på nya sätt och hjälpa fler barn att lära sig mer. Lärarna ska erbjudas pedagogisk fortbildning kring digitalt lärande. Vi anser att alla grundskole- och gymnasielärare ska få den kunskap, kompetens och stimulans de behöver för att kunna arbeta med digitalt lärande i sin undervisning.

Det är också viktigt att de yngre barnen får en god inblick i arbetslivet. Centerpartiet verkar för att studiebesök, praktik och arbetslivsorientering systematiskt införs även i de lägre årskurserna i skolan. För att höja statusen på studie- och yrkesvägledningen vill Centerpartiet att det införs en form av karriärtjänster för studie- och yrkesvägledare, på samma sätt som för lärare.

Centerpartiet vill att

- Grundskolan ska vara 10-årig med en skolstart vid 6 års ålder
- Sommarskola ska vara obligatorisk för de som saknar behörighet till gymnasiet
- Skolplikten ska förlängas med ytterligare ett år för de elever som saknar behörighet till gymnasieskolan, trots sommarskolan
- Kommunen ska ha huvudmannaskapet för skolorna
- Tidiga insatser i skolan ska prioriteras
- Lyfta fram entreprenörskap och företagande
- Det införs ett hälsolyft i skolan, där idrott och hälsa får en högre status och att öka tillgängligheten i elevhälsovården
- Det satsas på ett digitalt lärarlyft för lärare i skolan
- Lärarnas administrativa börda ska minska
- Höja lärarlönerna
- Värna de mindre skolorna på landsbygden
- Erbjuder skolskjuts enl. gällande avståndsregler till elever oavsett vilken skolform man väljer
- Det ska alltid tas hänsyn till trafiksäkerhet vid bedömning av skolskjuts
- Utredda hur skolpersonal ska kunna kompenseras för högre resekostnader till landsbygdsskolorna
- Införa karriärtjänster för studie- och yrkesvägledare

Gymnasieskola

I dag går nästan alla elever vidare från grund- till gymnasieskolan. Men det är inte alla som fullföljer sin utbildning vilket är allvarligt och försvårar att komma vidare till andra utbildningar eller arbete. Centerpartiet har därför medverkat till en ny gymnasieskola med flera olika program att välja mellan – högskoleförberedande program, yrkesprogram och lärlingsprogram. Gymnasieskolan måste vara lyhörd på vad arbetsmarknaden har för yrkesbehov och anpassa utbildningarna därefter.

Allt färre ungdomar väljer dock att söka till gymnasieskolans yrkesförberedande program, samtidigt som bristen på arbetskraft ökar inom många av de områden som de yrkesförberedande programmen utbildar för. De yrkesförberedande programmens status måste därför öka, för att säkra kompetensförsörjningen för framtiden. Centerpartiet skulle gärna se att Norrköping satsade på liknande yrkesutbildningar som finns på Curt Nicolingymnasiet i Finspång – utbildningar som drivs av företag och kommun tillsammans och har en tydlig koppling till arbetslivet genom arbetsplatsförlagd undervisning, arbetspraktik och i förlängningen anställning.

Samtidigt anser Centerpartiet att samarbetet med befintliga fristående gymnasieskolor i kommunen bör öka, t.ex. inom områden som likvärdig betygsättning och bedömning. Det är av yttersta vikt att såväl elever som föräldrar kan känna förtroende för betygssystemet oavsett vilken skola eleven går på.

Centerpartiet ser vikten i att inte betrakta grund- och gymnasieskolan som separata system. En 10-årig grundskola med start vid 6 års ålder är en viktig åtgärd för att hjälpa fler elever att under grundskolan uppnå den kompetens som krävs för att klara av en gymnasieutbildning. Det är också av största vikt för gymnasieskolan att studie- och yrkesvägledningen på grundskolan fungerar på ett tillfredsställande sätt. Om fler elever skulle välja rätt gymnasieutbildning från början, och därmed slippa gå om ett eller flera år på gymnasiet, skulle vinsterna vara stora – i första hand för eleven själv, men också ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Det är också viktigt att eleverna i grundskolan får information om vad olika yrken innebär i praktiken idag, och hur utsikterna till anställning ser ut på längre sikt. Utan sådan information är det svårt för eleverna att göra kloka val. Man är fortfarande ung när man väljer gymnasieutbildning, men valet påverkar resten av livet.

Centerpartiet anser att gymnasieskolan har en särskilt viktig uppgift i att ge elever kunskaper om entreprenörskap och företagande. Vi vill öka ekonomikunskaperna och förhindra att ungdomar hamnar i stora skuldfällor som kan följa med hela livet.

Alla elever ska garanteras möjlighet att läsa in grundläggande eller särskild behörighet för högre studier inom ramen för gymnasieskolan eller senare i livet inom t.ex. komvux.

I gymnasieskolan i Norrköpings kommun ska varje elev ges möjlighet att nå sin fulla potential. Det gäller både elever med behov av särskilt stöd för att nå målen och elever som är högpresterande. Centerpartiet anser därför att systemet med förstelärare och lektorer i gymnasiet ska fördjupas. Det betyder också att man fortsätter att satsa på en gymnasiesärskola av bästa kvalitet, så att de elever som har allra störst behov av stöd också ges möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning.

Centerpartiet vill:

- Att alla elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential oavsett om de läser en teoretiskt eller en praktiskt inriktad gymnasieutbildning och oavsett om de är högpresterande eller behöver extra mycket stöd för att nå sina mål
- Att alla elever ska garanteras möjlighet att läsa in grundläggande eller särskild behörighet för högre studier inom ramen för gymnasieskolan eller senare i livet inom t.ex. komvux
- Att gymnasieskolan har ett närmare samarbete med arbetsliv och näringsliv.
- Att entreprenörskap och företagande blir en given del i gymnasieskolans undervisning
- Att privatekonomi ska ingå i utbildningen för alla gymnasieelever
- Kvalitetssäkra utbildningen genom behöriga lärare och konkurrenskraftig lönesättning, samt att systemet med förstelärare och lektorer i gymnasieskolan ska fördjupas
- Att kommunala och fristående skolor ska ges möjlighet att samarbeta kring likvärdig bedömning och betygssättning
- Att skolan ska schemalägga aktiviteter som förbereder individen på arbetslivet och i detta arbete involvera näringsliv och samhällsfunktioner
- Att lärlingsprogram måste tas fram i samarbete med näringslivet och anpassas till respektive bransch
- Att studie- och yrkesvägledningen inom grundskolan ska möjliggöra för elever att göra kloka val inför gymnasiet
- Att Norrköpings kommun ska ha en gymnasiesärskola av högsta kvalité

Delaktighet

Vi eftersträvar att alla medborgare deltar aktivt i samhällslivet. Utgångsläget är att varje människa utifrån sina förutsättningar ska påverka utvecklingen i Norrköping. Funktionshinder kan ofta överbryggas med anpassningar i miljön. Hållplatser, spårvagnar och bussar ska byggas så handikappvänliga som möjligt för att öka de funktionshindrades möjligheter att nyttja de allmänna kommunikationerna. Detta gäller inte minst på landsbygden som idag saknar handikappanpassade busshållplatser.

Respekten för människans integritet och självbestämmande skall prägla bemötandet av den som står i beroendeställning p.g.a. t ex ett funktionshinder. Centerpartiet vill att alla ska kunna leva ett fullvärdigt liv trots eventuella funktionshinder. Funktionshindrade ska själva så långt det är möjligt vara med och bestämma om sin tillvaro, det gäller bl a boende, arbete och fritid. Det är angeläget att kommunala planer blir granskade i ett tidigt stadium för att förhindra byggnadsfel och hinder för funktionshindrade.

Trygghet för alla

Alla människor som bor i Norrköpings kommun måste kunna känna trygghet. Det ska vara tryggt att gå genom stadens gator, det ska vara tryggt för ungdomar att besöka olika nöjesplatser. Människor ska kunna promenera fritt utan att vara rädda för att bli

överfallna och rånade. Övervakningskameror ska användas restriktivt men kan tillåtas på platser där det sker många eller allvarliga brott, t ex i parkeringshus, i parker eller inom kollektivtrafiken.

Det ska vara tryggt i hemmet och allt våld måste bekämpas. De som bevittnar eller utsätts för våld och de som utövar våld, ska få hjälp från samhällets sida för att bryta det destruktiva mönstret. Olika typer av skyddade boenden och liknande verksamheter behövs både för män och kvinnor som utsätts för våld i nära relationer. Vi vill också öka medvetenheten om hur förtrycket inom s k hederskulturer kan ta sig uttryck. Både flickor och pojkar kan drabbas i patriarkala kulturer. Det är därför viktigt att såväl personal inom t.ex. skolan, som grannar ska känna igen tecknen så att dessa får det skydd och stöd som de så väl behöver.

Många Norrköpingsbor lever under svåra förhållanden som inte är acceptabla i ett välfärdssamhälle. Centerpartiet kräver att det tas krafttag mot den sociala utslagning som sker idag. Att ge fler människor möjlighet till arbete och egen försörjning är en av de viktigaste uppgifterna för att fler ska kunna leva ett fullgott liv. Vi måste ta tillvara människors egen kraft och kreativitet. I kommunens grundansvar måste det också tillföras ett aktivt arbete med att möjliggöra att alla människor snabbt kommer i arbete eller utbildning. Integration och delaktighet i samhällslivet är en viktig grund för att hålla värden som demokrati och jämställdhet levande.

Det brottsförebyggande arbetet är grunden för vår rättstrygghet. Där ingår bl a en trygg uppväxtmiljö för barn och ungdomar men också snabba insatser om det ändå går snett. Det drogförebyggande arbetet är oerhört viktigt liksom en effektiv polis som utreder och bekämpar brott. Vi vill se en mer lokalt förankrad polis i Norrköping. Det ska finnas tydliga mål om polisens synlighet och närvaro i alla delar av kommunen.

Centerpartiet vill jobba för:

- Snabba åtgärder vid brott - förhindrar nya brott
- Kraftfulla åtgärder mot våld i hemmet
- Vård och behandling för såväl offer som förövare
- Bättre belysning, t ex längs Strömmen och vid Folkparken, ta bort buskage
- Fler norrköpingsbor i arbete eller utbildning
- En mer lokalt förankrad polis

Alkohol och narkotika

Missbruket av bl.a. alkohol, narkotika och s.k. narkotika är omfattande i Norrköping och måste stoppas. Barn och ungdomar måste ges möjlighet till en uppväxtmiljö utan missbruksproblematik. Informationsinsatser till föräldrar och barn måste ske senast i åk 6. Det är av stor vikt att upptäcka nya drogmissbrukare tidigt för att kunna sätta in behandlingsinsatser.

Det behövs fler avgiftningsplatser på hemmaplan i Norrköping. Det är viktigt att den som är motiverad snabbt ska kunna få hjälp att bryta sitt beroende. Likaså behöver den läkemedelsassisterande behandlingen av missbrukare byggas ut. Det är inte rimligt med flera månaders (års) kötid för den som vill bryta sitt livsfarliga missbruk.

Samhället måste snabbt ha möjlighet att stoppa den som langar alkohol och andra droger till ungdomar. Vi vill därför tillåta att polisen använder sig av s.k. brottsprovokation i de fall där misstankar om detta avskräckande brott finns. Det är även ett ökande problem med ”nya” droger, blandningar av alkohol och olika preparat som läkemedel, svampar, Spice, energidrycker osv. Det kan många gånger vara svårt för föräldrar, sjukvårdspersonal, polis att känna igen och förstå tecknen på intag. Här är det viktigt att myndigheter kommer ut snabbt med information och upplysning för att förhindra ytterligare spridning.

Centerpartiet vill arbeta för:

- Tidig information mot droger
- Främja drogfria miljöer
- Fler avgiftningsplatser i Norrköping
- Snabb för den som är motiverad
- Behandling och motiverande samtal omgående
- Tillåta brottsprovokation för att sätta fast de som langar alkohol och droger till ungdomar
- Den som inte kräver legitimation vid försäljning av tobak till underåriga, ska bli av med tillståndet
- Myndigheter snabbt måste nå ut och informera om riskerna med nya droger innehållande potentiellt farliga substanser

Trygghet och kvalitet i vården och omsorgen

God äldreomsorg handlar om kvalitet och trygghet. Kvalitet kan innebära att man själv får välja vem som kommer hem och städar och utför andra tjänster i hemmet eller att som äldre få ha inflytande över vilken typ av boende man ska bo på. Men kvalitet handlar också om att få god omvårdnad, möjligheten att få komma ut och promenera eller att som patient inte hamna i kläm mellan olika system.

Det är den äldre som ska ha rätten att själv välja hur vardagen ska se ut och vilket boende man ska ha. Det är också den äldre som ska bestämma vilken hjälp man vill att hemtjänsten ska utföra och vilken mat man ska äta. Det ska också vara självklart att de som levt tillsammans tidigare kan få bo ihop även när den ene behöver mer vård än den andre.

Välfärden ska hålla samma kvalitet i livets alla skeenden. Möjligheten att

ha inflytande över sitt eget liv måste gälla såväl unga som gamla. Centerpartiet vill därför öka medborgarnas självbestämmande genom att använda lagen om valfrihetssystem, LOV, på flera välfärdsområden. Centerpartiet välkomnar privata, kooperativa eller andra typer av alternativa vårdföretag. Det viktiga är att säkerställa att medborgaren får

bra vård. Om en alternativ vårdgivare kan lägga upp arbetet så att den ger bättre vård och ändå går med vinst så ska det vara möjligt. De kan utgöra ett positivt komplement till kommunens egen verksamhet. Respekt, empati och engagemang ska vara ledord för vårdgivaren, och tydliga kvalitetskrav ska följas upp av kommunen.

Undersökningar i Norrköping visar att hela 40 % av hemtjänstens arbetstid är s.k. kringtid, d.v.s. tid för fortbildning, möten, förflyttning mellan olika brukare mm. Troligen beror detta på en ineffektiv organisation, dålig schemaläggning och andra tidstjuvar. Centerpartiet vill se en större andel av arbetstiden hos brukarna, något annat vore en förlust för välfärden.

Centerpartiet anser att personer över 90 år ska få välja boendeform utan biståndsprövning. Trygghetsboenden för enklare, tryggare vardagsliv och mer social stimulans behöver byggas ut i hela kommunen. Gruppen äldre ökar år för år och då är det viktigt att man kan få den hjälp man har behov av.

Centerpartiet vill minska personalomsättningen och därmed också begränsa antalet vårdpersonal för den äldre. Bra utbildning för de som jobbar med gamla, lämplighetsprövning och karriärmöjligheter ska ge högre status till att arbeta inom äldreomsorgen och bättre kvalitet på vården. Vårdpersonal med bakgrund från olika kulturer är önskvärd, eftersom det finns många gamla med annat modersmål än svenska i vår kommun. Personalens arbetstider måste förbättras och de s.k. delade turerna måste minimeras.

Många anhöriga gör en stor insats när det gäller vården av äldre. I dessa fall är det viktigt att det finns tillgång till avlastning, så att vården kan bedrivas på bästa sätt i ett långt perspektiv. Sjuk- och färdtjänstresor för äldre får inte vara rundresor i hela länet.

Färdtjänsten ska utmärkas av smidighet där en fungerande beställningsfunktion, en bra lokalkännedom och goda språkkunskaper är en självklarhet. Organisationen för att vårda medicinskt färdigbehandlade behöver trimmas så att inte någon lämnas utan stöd. Här behövs det ett bättre samarbete mellan landstinget och kommunen.

För många, inte minst för våra äldre, har vardagen blivit lättare tack vare RUT-avdraget. Centerpartiet vill nu utöka RUT-avdraget genom att den som är över 75 år ska få göra ett avdrag på 75 % istället för 50 % som idag. På så sätt kan vi göra vardagen ännu lättare för fler äldre och hjälpen skulle många gånger vara mer förmånlig än den kommunala hemtjänsten.

Vi vill utveckla flera olika former av vård, social omsorg och daglig verksamhet. Det kan handla om s.k. grön rehabilitering och vård, kultur inom vård samt olika aktiviteter med vårdhundar. Det är viktigt att det kan erbjudas LSS-boenden samt daglig verksamhet med grön inriktning på landsbygden.

Centerpartiet värnar en väl fungerande sjukvård tillgänglig dygnet runt på Vrinnevisjukhuset. Det är en viktig trygghet för invånarna i Norrköpings kommun.

Centerpartiet vill jobba för att

- Öka valfriheten för den enskilde, införa LOV, lagen om valfrihet
- Minska "kringtiden" i hemtjänsten
- Par ska ha rätt att bo tillsammans även under ålderdomen
- Äldre ska ha rätt att vara ute i friska luften varje dag
- Personer över 90 år ska kunna välja boendeform utan biståndsprövning
- Lokalt producerad mat ska serveras i våra offentliga kök
- Minimera delade turer för personalen
- Utöka RUT-avdraget till 75 % för personer över 75 år
- Begränsa antalet olika vårdpersonal för den enskilde
- Avlastning lättillgängligt för anhöriga som är vårdare
- Sjuk- och färdtjänstresor ska vara enkla att beställa och att restiderna ska minimeras
- Trygghetsboenden ska byggas i hela kommunen
- Utveckla flera olika former av vård inom natur, kultur och hund

Jobb och företagande

Företagandet är grunden i vårt välbånd. Företag som går bra kan anställa flera, de anställda får lön och kan försörja sig och de betalar skatt till vår gemensamma välfärd.

Centerpartiets vill skapa bättre villkor för alla företag, men särskilt för små företag. Fyra av fem jobb finns inom småföretagen idag. Det är också i de små och växande företagen som de flesta nya jobb skapas. Vårt mål är att Norrköping ska ha ett bra företagsklimat och det ska vara lika naturligt att starta och driva företag som att vara anställd. Kommunen har en skyldighet att anpassa utbildningar på ett sådant sätt att elever vid avslutad skolgång är förberedda på att gå ut i arbetslivet som anställd eller företagande. Skolan ska genomförs av entreprenörsanda.

Det ska finnas en dörr in till kommunen för de företag som vill ha hjälp och råd att komma igång. Genom bättre och snabbare service till företagen, lägre avgifter, bättre förutsägbarehet och mindre regelkrångel kan vi göra Norrköping mer attraktivt så att fler vill starta och driva företag i vår kommun. Attityder till företagande ska vara positivt inom kommunens olika förvaltningar och inom politiken. Det måste alltid finnas en positiv anda mot näringslivet som vill utvecklas på olika sätt.

Tjänsteföretagandet ökar mycket i Norrköping tack vare att Centerpartiet lyckats driva igenom skattereduktion för hushållsnära tjänster (RUT) och reparation, ombyggnad, tillbyggnad (ROT) Detta är ett led i att sänka kostnaderna för företagen så att de kan anställa flera. Centerpartiet vill nu gå vidare med att införa en skattereduktion även för IT-tjänster, (RIT).

Centerpartiet har även sänkt restaurangmomsen för att stimulera fler jobb, inte minst för våra ungdomar. Det är viktigt att kostnadstrycket hålls nere i väldigt personalintensiva företag och att restaurangmomsen även i fortsättningen ligger på en låg nivå.

Alla företag kan inte, och bör inte ligga i städer och tätort. Tvärtom har landsbygden en rad komparativa fördelar. Närheten till råvarorna, låga lokalhyror, starkt lokalt engagemang, och lägre markpriser är bara några exempel.

Besöksnäringen är den mest växande sektorn i hela världen och ger stora möjligheter till företagande och jobb. Här har Norrköping mycket att visa upp och goda möjligheter att utvecklas. Vi vill framför allt se ökade satsningar kring våra många vattenmiljöer såsom skärgården, Bråviken och Kolmården, Göta Kanal med Mem och Norsholm.

Bra bredbandskapacitet och mobiltelefon täckning i hela kommunen är idag en förutsättning för många företag. Det är därför viktigt att utbyggnaden fortsätter i så snabb takt som möjligt.

Centerpartiet vill:

- Förbättra kommunens attityd och service till såväl stora som små företag
- Förkorta handläggningstider för tillståndsärenden
- Behålla den lägre nivån på restaurangmomsen
- Införa skatteavdrag för IT-tjänster (RIT)
- Utbilda arbetskraft som anpassas efter näringslivets behov
- Fortsätta bredbandsutbyggnaden
- Satsa på besöksnäringen

Det öppna Norrköping

Alla människors lika värde och rättigheter är grunden för centerpartiets politik. Centerpartiet stöder därmed också en human och generös flyktingpolitik. Norrköping har mycket aktivt tagit emot flyktingar som beroende av politiskt förtryck, krigssituationer, eller av etniska orsaker blivit tvingade att fly för sina liv. Många människor från andra länder, ofta med hög utbildning, söker sig också hit.

Det absolut nödvändigt att våra nya svenskar ges en bra möjlighet att komma in i det svenska samhället så fort som möjligt. Detta för att förhindra segregation och utanförskap. Grundläggande är att asylprocessen är snabb, human och rättssäker. Alla som söker asyl i Sverige måste respekteras av det svenska samhället redan när de anländer. Det är också viktigt att människor som bosätter sig i Sverige ska acceptera vår kultur och våra svenska lagar. Risker är annars stora att det uppstår en djup förtroendeklyfta mellan det nya landet och den nye medborgaren. Asylsökanden ska bli informerade om sina rättigheter och skyldigheter och via arbetsplatspraktik och utbildning få en relevant utbildning i det svenska språket och kontakt med det svenska samhället.

Diskrimineringen på bostads- och arbetsmarknaden är ett stort hinder för många som kommer hit. Centerpartiet vill att Norrköping ska vara en kommun där man får ett jobb eller kan starta företag utifrån den erfarenhet och kompetens man har. Vi vill att våra nya svenskar ska bli accepterade för den de är och att vi ska känna ett ansvar att tillsammans skapa ett bra samhälle. Vi måste också bli bättre på att ta hand om de erfarenheter och den kompetens som finns hos människor som kommer till Norrköping.

Genom att göra det lättare för människor att byta jobb vill Centerpartiet hjälpa de som står långt från arbetsmarknaden, så som unga och utlandsfödda, att få ett jobb. Med mer rörlighet blir arbetsmarknaden mer rättvis för alla.

Jobb är vägen till integration och självkänsla för den som får stanna. Vi vill därför att man på ett bättre sätt ska ta till vara den yrkeskompetens och examina som finns från hemlandet.

Centerpartiet vill

- Fortsätta förbättra företagsklimatet så att alla, oavsett från vilket land man kommer, kan få ett jobb eller starta ett företag och få en lön att leva på
- Göra arbetsmarknaden mer rörlig så att det blir lättare för invandrare att få jobb
- Minska bostadssegregationen genom att blanda hyresrätter, bostadsrätter och villor. Då blir det lättare för människor med olika bakgrund att träffas på ett naturligt sätt
- Göra det lättare för alla att driva företag. Vi vill att det ska finnas fler Nystartskontor, att det ska delas ut fler mikrolån och Almi ska göra fler särskilda insatser
- Att det ska bli lättare att godkänna utländska utbildningar genom s.k. validering

Kultur

Kultur genomsyrar samhället. Begreppet kultur omfattar hela vårt sätt att leva och präglar vårt sätt att tänka, uttrycka oss och agera i det mesta vi gör. Eftersom begreppet kultur är så brett och omfattande kan det ibland vara bra att belysa det från olika perspektiv. För oss har kulturen ett egenvärde då den hjälper oss att både skapa, förstå, utveckla och uttrycka så väl vår historia, nutid och framtid. Kultur bidrar också med nytta och nöje, allt från glädje i vardagen till hälsovinter och hållbar ekonomisk tillväxt. Ska "vårt" sätt kunna inkludera alla Norrköpings invånare, från stad till landsbygd, gäller det att vi skapar förutsättningar för ett välmående kulturliv i hela kommunen. När

kulturlivet fungerar finns det goda möjligheter att bredda sinnen, öka toleransen och utveckla samhället.

Centerpartiet vill vitalisera kulturpolitiken i Norrköping. Den kreativa sektorn är ett viktigt inslag i dagens kunskapssamhälle och har tydliga kopplingar till kulturens nyttoperspektiv. Den kreativa sektorn omfattar brett uttryckt all kulturell verksamhet som bidrar till försörjning och tillväxt i samhället, ofta med en professionell anknytning. Viktiga aktörer i den kreativa sektorn är alltså stora kulturinstitutioner som teatrar, idrottsföreningar med professionell verksamhet och museer, men också många mindre företag som filmproducenter, spelutvecklare och konsthantverkare för att nämna några exempel. Den kreativa sektorn har stor potential och genom hjälp till självhjälp vill Centerpartiet ge samtliga kulturintresserade, stora som små, möjlighet att kunna stärka sina positioner, det utvecklar kulturen i Norrköping.

Det finns åtskilligt att tjäna på att satsa på den kreativa sektorn. Centerpartiet eftersträvar att kulturellt aktiva ska kunna komplettera sin kreativitet med stärkta kunskaper om entreprenörskap. Det ger verktyg att omsätta kulturellt verksamhet i välförtjänta och välbehövliga inkomster. En förstärkt ekonomi möjliggör satsningar som verkligen blir nyttiga, också långsiktigt. När kulturlivet vitaliseras kan vi skapa hållbara lösningar för ett välmående bärkraftigt kulturliv där det går att våga satsa på sina drömmar.

Vi anser att tyngdpunkten för kulturverksamheten som vi finansierar med våra gemensamma skattepengar bör vara den som vänder sig till många människor. Särskilt ska kultur till barn och ungdomar stödjas. Samtidigt finns det ett behov av nyskapande kultur, kultur som är med och driver samhällsutvecklingen och samhällsdebatten framåt men som ännu inte kan ses som bred och allmän. Den nyskapande kulturen har också ett behov av och legitimt skäl att stödjas av samhället. Vi anser därför att kommunens totala kostnader för kultur måste ses över och omfördelas. Vi är inte främmande för att minska anslagen till de större institutionerna till fördel för den övriga kulturella sektorn.

Biblioteksverksamheten med såväl huvudbibliotek som bokbuss och filialer i olika kommundelar är viktigt, inte minst för barn och ungdomar. Centerpartiet arbetar för fortsatt högt stöd till folkbildningens organisationer.

Vi vill att det ska finnas allmänna samlingslokaler i alla delar av kommunen. Det är viktigt för lokalsamhällets sociala, demokratiska och kulturella utveckling. Allmänna samlingslokaler, t ex bygdegårdar, drivs bäst av lokala föreningar, men ska stödjas av kommunen genom driftsbidrag.

Centerpartiet vill jobba för att

- Utbilda om hur man kan kommersialisera sin verksamhet
- Stödja etableringar av naturliga och lättillgängliga mötesplatser där kulturellt verksamma kan skapa nätverk
- arbeta brett med de varierade förutsättningar som gör sig gällande i hela kommunen
- Omfördela kommunens kulturanslag för att främja breddkulturen

Fritid

Föreningslivet utgör en mycket viktig del i vardagen för framför allt barn och ungdomar. Föreningslivet bidrar inte enbart till att aktivera; man bidrar också starkt till att fostra barn- och ungdomar i ansvarstagande och demokrati. Att delta inom föreningslivet ger också många nya kontakter och vänner. Det bidrar till en stor social gemenskap som i sin tur också motverkar diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Flertalet av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar används flitigt av stora och små föreningar. Den kommunala kostnaden för skötsel och underhåll är betydande samtidigt som föreningslivet har stora svårigheter att finansiera sin verksamhet, inte minst bland barn och ungdomar. Om den ideella kraften i föreningslivet tas tillvara på ett bättre sätt uppstår positiva effekter såväl för föreningarna som för kommunen. Arbetet med att överföra anläggningar till föreningsdrift, eller annan alternativ drift, bör intensifieras.

Miljö och kretslopp

Miljön är en högt prioriterad fråga för Centerpartiet. I nästan femtio år har vi engagerat oss i olika miljöfrågor. Det var exempelvis Centerpartiet som införde kretsloppstänkandet i svensk politik som går ut på att producenterna ansvarar för avfallet från sina produkter. Idag arbetar vi aktivt för att miljöfrågorna ska ingå i alla politikområden. Vi vill skapa förutsättningar för ett hållbart, grönt och modernt Norrköping.

Centerpartiets arbete bygger på övertygelsen att ett samhälle där kretsloppstänkande och hushållning med naturresurser går hand i hand med god ekonomi, välfärd och människor i arbete. Vi underlättar för de företag och människor som satsar på miljöarbete, ny teknik och miljövänligt agerande genom information, lagstiftning och ekonomiska styrmedel. Att kunna spara eller tjäna pengar på att vara miljövänlig är den starkaste drivkraften för en omställning till ett hållbart samhälle.

Centerpartiet vill att det ska vara enkelt att vara miljövän. Målet är tydliga och enkla regler och verktyg som gör att var och en kan och vill bidra till en hållbar utveckling. Att sopsortera, handla klimatsmart, bygga energisnålt eller köpa en miljöbil är exempel på handlingar som gör skillnad för miljön.

Hushållning med resurser och kretsloppstänkande är i stor utsträckning en lokal fråga och därmed en viktig kommunal angelägenhet. I de industrier, hushåll och verksamheter som finns i kommunen finns möjligheter att effektivisera resursanvändningen och på så vis skapa nya lokala jobb och stärka de redan befintliga verksamheternas konkurrenskraft.

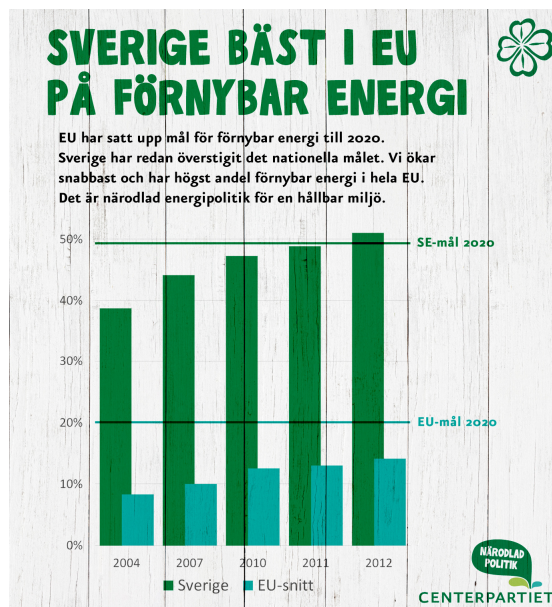
Energi

Energisystemet består av två delar, energiproduktion och energianvändningen. Det är inom energianvändningen som det finns stora möjligheter att förbättra systemet till en låg kostnad.

I kommunen finns idag en ambitiös energiplan men arbetet med att genomföra den går för långsamt. Stora mängder skattepengar läggs idag i onödan på den offentliga sektorns egen energianvändning och detta vill vi sätta stopp för. Samtidigt vill vi hjälpa de lokala företagen att öka sin konkurrenskraft genom att hjälpa dem att sänka sin energianvändning.

Vid kommunala upphandlingar anser vi att energianvändningen ska utgöra en del av utvärderingskriterierna och den ska också följas upp. Kommunala investeringar är ofta långsiktiga och därmed så ska större tyngd läggas på livscykelkostnaden än på den initiala kostnaden.

Parallellt med en sänkning av energianvändningen vill vi också verka för en ökad användning av förnybara energikällor i kommunen. Vi vill se fler satsningar på till exempel biogas, vindkraft och energigrödor. Här anser vi att det är viktigt att privatpersoner och verksamheter i stor utsträckning själva ska kunna välja vilka energikällor man vill använda.

Naturvård

Centerpartiet anser att naturen är en enorm tillgång som måste vårdas både i nutid och för kommande generationer. Vi anser också att naturvård i stor utsträckning måste utgå ifrån att naturen är en resurs som skall brukas utan att förbrukas. Vi tror att resurser från jord- och skogsbruk kommer att spela en avgörande roll i det framtida, långsiktiga och hållbara samhället och då inte bara för friluftsliv och rekreation. Vi vill bidra till ett ökat skydd för den biologiska mångfalden men vi vill lyfta fram och utveckla andra metoder för skydd än enbart bildandet av naturreservat och nationalparker.

Vårt jord- och skogsbruk har alltid präglats av hänsynstagande till de givna naturförutsättningarna och jordbrukarna har visat att värnande om biologisk mångfald, synliggörande av kulturmiljöer och tillåtande av allemansrättsligt strövande kan förenas. Genom att fortsätta utgå från att de som bor och verkar i naturen vill den väl så kommer vi också att i framtiden ha en underbar natur.

Markanvändning

Centerpartiets absoluta uppfattning är att det idag är alldeles för enkelt att ta jordbruksmark i anspråk för byggande av ny infrastruktur, industriområden och bostäder. Givetvis vill vi se en kommun som utvecklas men vi vill också se ett samhälle som klarar att möta framtida krav på lokal produktion av livsmedel och energi. Kommunen ska i största möjliga mån förhindra att det byggs på brukningsvärd åkermark och alternativ ska alltid tas fram.

Östersjön och andra vattenmiljöer

Inom Centerpartiet är vi djupt oroade för hur Östersjön mår och vi anser att detta är en fråga som kräver stor uppmärksamhet. Östersjön har tidigare varit hårt belastat av miljögifter vilket drabbat djur som havsörn och säl men dessa problem har minskat och såväl sälar som havsörn har återhämtat sig betydligt. Detta är positivt och visar att det går att göra något om man bara vill. Faran är inte över än men idag är det kanske främst övergödningen som är ett problem.

I stor utsträckning utgörs problemet av olika utsläpp såsom orenade avlopp från stora städer i andra länder men det finns ytterligare saker vi kan göra i Sverige och med Norrköpings kommun som utgångspunkt. Vi vill minska de orenade avloppen i kommunen, arbeta för att minska utsläpp från jordbruket och omhänderta toalettavlopp från fritidsbåtar. Vi vill också se över möjligheterna att ställa miljörelaterade krav på fartyg som anlöper Norrköpings hamn.

Vi vill också göra andra saker som är möjliga inom ramen för den kommunala verksamheten för att hjälpa hotade fiskbestånd att återhämta sig.

Trafik och transporter

Centerpartiet vill satsa på en säkrare trafikmiljö. Vi vill också försäkra oss om att trafikmiljön runt våra skolor är säker.

När det gäller kollektivtrafik och kommunens egna fordon så vill vi att fokus flyttas från att ensidigt satsa på förnyelsebara bränslen till även omfatta fordon med låg energiförbrukning. Det är minst lika viktigt eller viktigare att våra framtida fordon drar lite bränsle som att bränslet är förnybart.

Centerpartiet vill också föra fram att biltrafiken inte alltid är något negativt. T ex samåkning kan i många fall vara en bättre lösning för miljön än kollektivtrafik samtidigt som det ger människor en större frihet. Just människors frihet är något vi vill värna om. Innan vi i allt för stor utsträckning begränsar människornas möjlighet att röra sig, vill vi minska mängden onödiga transporter av varor. Vi ser t ex inte det logiska i att vanligt vatten transporteras fram och tillbaka samtidigt som människor tvingas spendera långa tider i onödiga köer på gator och vägar.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykelvägar ska finnas med vid all fysisk planering i kommunen. Attraktiva och säkra stråk bidrar till fler cykelturer och promenader. Det är också viktigt att det byggs cykelvägar i våra yttre kommundelar för att fler ska kunna välja cykel före bilresor, det gäller inte minst till fritidsaktiviteter.

Ostlänken

Centerpartiet anser att befintligt järnvägsnät i Sverige behöver rustas upp och underhållas för att klara dagens och framtidens behov av miljövänliga kommunikationer. Centerpartiet har därför mycket aktivt medverkat i regeringsbeslutet om att nu påbörja byggandet av den nya järnvägen mellan Järna och Linköping, den så kallade Ostlänken. Ostlänken är ett gigantiskt projekt som inte bara berör själva tågtrafiken utan ska också ses som ett samhällsutvecklingsprojekt. Det är då viktigt att tillvara hela denna infrastruktursatsning full ut.

Byggandet av Ostlänken ger tusentals arbetstillfällen framöver. Här är det angeläget att kommunen tillsammans med övriga aktörer på marknaden, förbereder och utbildar inom alla olika yrkesgrenar. Det handlar om allt från ingenjörer till små lokala entreprenörer och åkerier. Det kommer också att behövas tillfälliga bra boenden utefter de arbetsplatskontor/ områden som kommer att upprättas eller för andra som arbetar längs järnvägssträckan. Här ges möjlighet för lokala uthyrare att kunna erbjuda bra boenden vilket gynnar det lokala näringslivet.

Nuvarande centralstationsområde i city kommer att få en välbehövlig förnyelse i och med den nya järnvägen. Vi anser det vara viktigt att den södra delen av Butängen byggs ihop med den övriga stadskärnan och att järnvägen därmed inte utgör någon barriär däremellan. Nya bostadsområden kan med fördel växa på höjden för att ge mer plats på marken. Framför oss ser vi en modern och hållbar stadsutveckling där det finns plats både för bostäder, service, arbeten och grönområden.

Centerpartiet anser också att stationsläget i Nyköping är av betydelse för utvecklingen runt Kolmården men även Vikbolandet. Arbetspendlare mellan dessa områden och Stockholm kan med fördel välja Nyköping som station istället för att åka omvägen förbi Norrköping. Detta förutsätter dock att vägstandarden höjs mellan Jönåker, Kvarsebo och Kolmården. En förbättrad väg öppnar också för en strand- och vildmarksnära attraktiv bostadsutbyggnad både norr och söder om Bråviken. Kolmårdens djurparks utbyggnad gynnas också om vägstandarden förbättras norrifrån. Detsamma gäller för Arkösunds utveckling. Vägfrågan bör in i myndigheternas infrastrukturplan som en del av Ostlänken projektets förlängning.

Många mark- och fastighetsägare och företagare kommer att beröras av intrång när den nya järnvägen ska dras fram genom kommunen. Här är det viktigt att ansvariga myndigheter så fort som möjligt ersätter de berörda ekonomiskt eller erbjuder annan plats att etablera sig på. Detsamma gäller när kommunen nu ska bygga i inre hamnen och på södra Butängen där det finns många småföretag som behöver omlokaliseras.

Hamn

Norrköpings hamn är en viktig grund för näringslivet i regionen. Den är samtidigt en allt viktigare pusselbit för utvecklingen av Norrköpings transport- och logistikområde. Det är också synnerligen viktigt att hamnen ytterligare befäster rollen som strategisk nationell hamn.

Flyg

Det är viktigt för länet att ha bra internationella flygförbindelser via flygplatserna i Norrköping eller Linköping. Det kan förutses att flygverksamheten i Norrköping och Linköping även inom de närmaste åren kommer att vara hårt konkurrensutsatt. Centerpartiet anser därför att flygplatserna i Östergötland ska komplettera varandra, inte konkurrera med varandra. Vi anser vidare att Norrköpings flygplats verksamhet alltid måste ställas mot kostnader, nytta och miljöhänsyn. Detta gäller inte minst när den nya järnvägen står klar vilket kan leda till att det saknas motiv till att ha flygplatsen kvar i kommunal regi.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken konkurrerar med den privata biltrafiken och det är idag alldeles för många som av olika skäl väljer bilen. Detta vill vi inte lösa genom att sätta upp onödiga hinder för bilarna utan genom att underlätta och förbättra kollektivtrafiken. Istället för att göra det mindre attraktivt att åka bil så vill vi göra det mer attraktivt att åka kollektivt. Som ett led i det anser vi att kommunen ska ha en enhetstaxa inom kollektivtrafiken. Detta för att även stimulera långpendlare att ställa bilen till förmån för kollektivtrafiken.

Kollektivtrafiken ska ingå den övriga samhällsplaneringen i Östergötland för att främja tillväxt och regional balans. I Norrköping krävs signalprioriterade korsningar, särskilda bussgator och fler separata körfält för kollektivtrafik. Expressbushållplatser efter de stora huvudstråken är också exempel på nödvändiga åtgärder för att kunna utveckla och utveckla kollektivtrafiken.

Pendlarparkeringar ska finnas för samåkning och kollektivtrafikresande. Den anropsstyrda trafiken är viktig och bör utvecklas i de områden som helt saknar linjebaserad kollektivtrafik.

Vi stödjer den spårbundna trafiken och ser gärna en utbyggnad av spårvägsnätet till andra delar av staden. På sikt vill vi också att spårväg ska byggas till Söderköping.

IT, bredband och telefoni

Ett av Centerpartiets prioriterade områden är att få till stånd ett bredbandsnät i hela Norrköpings kommun. Tillgången till IT-kommunikation är helt avgörande för att det moderna samhället ska fungera. Väl utbyggd informationsteknologi möjliggör allt mer uppgifter i samhället. De flesta använder idag internet för en snabb kommunikation. Det kan handla om att skicka mail, skaffa sig information, betala räkningar, handla, se på film eller sköta sitt företag.

IT handlar dock om mycket mer och i framtiden kommer allt mer att skötas via både det fasta och det mobila nätet. Det kan handla om sjukvårdslarm i hemmet, sjukvård på distans, utökad e-handel, e-bibliotek mm.

Utbyggnaden av bredband och telefoni inom Norrköpings kommun måste därför skyndsamt fortsätta. Detta gäller inte minst på landsbygden där många idag helt saknar möjlighet till en funktionell och säker uppkoppling. Bredband ska gälla som norm, mobilnät ska vara ett komplement.

Kommunen ska ta sitt ansvar för bredbandsutbyggnaden genom att möta upp och anordna träffar med byalag och andra intressenter. Centerpartiet anser att stat och kommun ska ta ett större ansvar för IT-utbyggnad i de områden där den inte kan ske på kommersiella grunder. Byalag och andra intressenter måste aktivera sig för att kunna bygga det finmaskiga nätet ut till varje hushåll. Det lokala engagemanget är avgörande för att bredbandet ska nå ut till varje hushåll.

För att förbättra konkurrensen på bredbandsmarkanden vill Centerpartiet att alla teleoperatörer ska få tillgång till det kopparnät som Telia-Sonera tidigare haft monopol på.

Centerpartiet vill:

- Verka för att bredbandsutbyggnad sker inom hela Norrköpings kommun
- Lyfta IT-användandet i offentlig sektor för en effektiv och klimatvänlig förvaltning

Landsbygd och skärgård

Centerpartiets landsbygdspolitik handlar om att tillvarata landsbygdens unika potential. Vi vill se en hållbar politik för framtiden, där vi stärker människors möjligheter att bo, leva, jobba och driva företag i alla delar av Norrköpings kommun. En robust infrastruktur, tillgång till service året om, brukande av naturresurser samt ett starkt företagsklimat är grundbultar i en sådan utveckling.

Människor som bor utanför centralorten skall ha möjlighet att snabbt ta sig till och från jobb och fritidsaktiviteter. Detta kan ske med egna färdmedel eller med kollektivtrafik. För många människor är bilen det enda transportmedlet för att ta sig till och från sitt arbete, hämta och lämna på förskolan och hälsa på släkt och vänner. Vi behöver dock minska bilarnas utsläpp utan att för den skull straffa landsbygdens bilister. Det kan vi göra genom att främja förnybara bränslen som t.ex. biogas och el från vind och sol. Det är positivt både för miljön och landsbygden.

Jord- och skogsbruket är i stora stycken landsbygdens motor. Att säkerställa de gröna näringarnas fortlevnad är därför en fråga som rör fler än de som är direkt sysselsatta inom näringen. Ett livskraftigt jordbruk inom vår kommun är en förutsättning för

närproducerad mat, biologisk mångfald och öppna landskapet som så många människor har glädje av. Jordbrukssektorn är också viktig för sysselsättningen inom kommunen då jordbrukets hela förädlingsled bidrar till många jobb.

Skogsnäringen står för en betydande del av industrijobben i Norrköping. Centerpartiet anser att skogens produkter även ska nyttjas på annat sätt som till exempel energiproduktion, nya material, träbyggande och ny teknik. Här finns möjligheter att skapa många nya jobb. Kommunens bidrag till enskilda vägar är särskilt viktigt för att garantera det finmaskiga vägnätet som måste hålla för tunga virkestransporter.

Byskolan har en viktig roll för landsbygdens utveckling och tillväxt. Den utgör ofta navet i byn och är viktig för att det ska vara attraktivt för barnfamiljer att bo på landsbygden. Centerpartiet vill därför stärka byskolans roll med modern pedagogik och teknik samt ökad samverkan med andra verksamheter. En vanlig utmaning är ofta brist på behöriga lärare. En interaktiv webbaserad undervisning av behöriga lärare kan utgöra ett komplement till den ordinarie undervisningen. Vi anser också att lärare med långa resvägar till skolan ska kunna kompenseras ekonomisk för detta. Det ökar möjligheten för att landsbygdens barn ska erbjudas samma kvalitet på undervisning som barnen i staden.

En levande landsbygd förutsätter att större och mindre företag ges förutsättningar att verka utan högre kostnader för samhällsservice och infrastruktur, än vad som gäller i större städer och kommuncentra. Samma principer måste också gälla kostnaderna för den enskilde som väljer landsbygden/skärgården som permanent bostadsort.

En förutsättning för livskraft i hela kommunen är att det finns ett vägnät som håller hög standard och som underhålls på ett godtagbart sätt. Underhållet är, speciellt på grusvägarna, eftersatt och måste prioriteras. Vidare bör kommunen stötta initiativ från exempelvis byalag eller andra sammanslutningar som tar konkreta initiativ till att förbättra vägstandarden.

Vår fantastiska skärgård måste ges möjlighet att utvecklas så att bofasta kan bo kvar och fler vill flytta ut till skärgården. Inte minst för att övriga kommuninvånare som båtfolk och turister ska få uppleva den speciella rekreationsmiljö som skärgården utgör. Där är fungerande postgång och datakommunikation ett absolut krav. Fraktstödet för transport av förnödenheter för fiske och jordbruk och annan näringsverksamhet måste finnas kvar och förbättras. Kollektivtrafiken i skärgården är viktig att bevara och utveckla både för fast boende och för turister.

Rationaliseringar inom postverket får inte innebära att lantbrevbäringen försämras. Eldistributionen måste fungera även på landsbygden och till samma kostnad som i övriga tätorterna. Varuförsörjningen i glesbygdsområden är en kommunal angelägenhet och lanthandeln ska därför ges kommunalt stöd i de fall det anses nödvändigt för dess fortsatta existens.

Centerpartiet värnar om deltidssbrandkårerna som finns runt om i kommunen. De utgör en viktig trygghetsfaktor och är en absolut nödvändighet för att rädda liv, miljö och egendom på landsbygden. Vi anser också att deltidssbrandkårerna alltid skall larmas vid sjukvårdslarm för att snabbt komma till platsen i avvaktan på ambulans.

Besöksnäringen är den bransch som växer mest i hela världen. Här har landsbygden också stora och unika möjligheter att utveckla besöksnäringen ännu mera. Det kan handla om att erbjuda boenden, restaurangbesök, naturupplevelser, fiske, eller kulturevenemang av olika slag. Kommunens olika kontor ska ha en samlad och positiv inställning till turism. Centerpartiet säger nej till kommunens onödiga tillsynsinspektioner vid tillfälliga boenden som enbart fördyrar för näringsidkare och försämrar möjligheter att erbjuda boenden för besökare.

Landsbygden har också möjlighet att erbjuda olika former av vård, rehabilitering och daglig verksamhet som kräver naturens och/eller djurens läkande förmåga. Grön rehabilitering bygger på forskningen om naturens goda förmåga att ge återhämtning och minskad stress. Centerpartiet ser positivt på den gröna vården som kan kombinera vistelse och aktiviteter i naturen med arbetsterapi och samtal enskilt och i grupp. Företagare skulle med fördel kunna bedriva sin rörelse inom LOV, lagen om valfrihetssystem, vilket vi vill införa.

Centerpartiet jobbar för:

- Hög vägstandard även på landsbygden
- Ett livskraftigt jord- och skogsbruk
- Att bevara och utveckla samhällsservicen på landsbygden
- Aktivt näringsliv i hela kommunen
- Bredband och telefoni ska finnas i hela kommunen
- Värna deltidsbrandkårerna
- Utveckla gröna rehabilitering och vård
- Utveckla besöksnäringen
- Bevara och utveckla skolorna på landsbygden

Norrköping – en del av Matlandet Sverige

Sund, säker och god mat är en avgörande viktig del av människors liv. Som konsument ska man veta att den mat man äter inte är farlig utan sund och hälsosam. Norrköping är en kommun med bra förutsättningar för att producera goda livsmedel för sina invånare. Livsmedelshandeln har tyvärr präglats av många års centralisering med färre och färre kanaler för livsmedelsproducenter att nå konsumenterna.

Genom konsumenters fria val och efterfrågan har lokalproducerade alternativ börjat återkomma i handeln igen. Det har hänt både i den ordinära handeln men också genom alternativa försäljningskanaler som exempelvis gårdsbutiker. Konsumentens makt har visat sig vara precis så stark som vi i Centerpartiet alltid hävdar. Vi anser att Norrköping måste ta tillvara det ökade intresset för matkvalité och att vi ska vara en viktig del i Matlandet Sverige.

Det lokala fisket är idag alldeles för inriktat på rekreation vilket inte alls bidrar till livsmedelsförsörjningen i den utsträckning som framtiden troligen kräver. Istället för att fisk importerar från andra delar av Sverige och andra länder så vill vi i framtiden att fisken ska fångas så lokalt som möjligt. Detta kräver givetvis att tillgången på fisk i våra

sjöar och i Östersjön är god men det krävs också en lokal marknad. Detta kan kommunen som stor upphandlare av livsmedel vara med att bidra till.

Centerpartiet anser att matkvaliteten måste höjas och att mat som serveras i förskolor, skolor, äldreboenden och inom vårdområdet håller en hög standard. Vår övertygelse är att mätta och glada barn i skola och förskola kan tillgodogöra sig sin utbildning bättre. Patienter som har matlust och äter med glädje, läker bättre. De pengar vi satsar på maten får vi tillbaka tusenfalt.

Maten ska tillagas så nära matgästen som möjligt, det kan ske såväl offentlig som i privat regi.

Livsmedel skall märkas för att underlätta konsumenternas fria val. Centerpartiet arbetar för att djurskyddslagen ska följas och att vanvård av djur inte får förekomma. Transporterna av djur måste minimeras. Centerpartiet vill därför verka för att öka mängden närproducerad och säsong varierad mat i såväl kommunens verksamhet som i samhället i övrigt. Dessutom vill vi motverka att mycket mat produceras för att sedan slängas bort.

Kommunen ska vid sin upphandling av mat ställa tydliga krav på miljö- och djuromsorg i nivå med den standard som finns i Svensk lagstiftning. Det är motsägelsefullt och fel att ställa höga krav på det svenska jordbruket och sedan inte ha samma principer vid upphandlingen. Detta är väl förenligt med EUs konkurrensregler och centerpartiet driver detta starkt.

Centerpartiet anser att

- Alla ska garanteras en näringsriktig och god mat
- Maten ska tillagas så nära matgästen som möjligt
- Lokala restauranger ska ges möjlighet att leverera mat till skolor, hemtjänst och vårdinrättningar
- Närproducerat och säsongvariation måste få ett större genomslag i all matlagning
- Det östgötska fisket ska uppvärderas och nyttjas som en naturlig matråvara
- Vi måste ha ett helhetstänkande vad gäller mat igen. Redan i förskolan är information och diskussion om matens betydelse viktig
- Genom att använda Lagen om offentlig upphandling (LOU) på rätt sätt ska vi återta makten över maten. Centerpartiet vill dela upp upphandlingarna i mindre delar för att gynna mindre producenter, få större variation och mer konkurrens
- Vid all upphandling av livsmedel ska det ställas tydliga krav på miljö- och djuromsorg i nivå med den standard som finns i Svensk lagstiftning
- Personalens kunskande och engagemang i de offentliga köken måste tas tillvara
- Maten ska ursprungsmärkas i såväl handel som inom den privata och offentliga restaurangbranschen

Samhällsplanering och boende

Målet för all samhällsplanering är att kunna erbjuda människor en god livskvalitet. Detta förutsätter valfrihet beträffande boendeformer, service och yttre miljö. En del

värderar närheten till natur väldigt högt, medan andra tycker att närheten till storstadspulsen och korta avstånd är det viktigaste. Människorna måste så långt som möjligt själva få bestämma var och hur de vill bo och inte hindras av onödig byråkrati och förbud.

Centerpartiet anser att det är viktigt att alla typ av byggnation sker på ett så hållbart sätt som möjligt. Det kan gälla markanvändning, byggnadsmaterial, VA- hantering, energiförbrukning, energislag och hantering av dagvatten. Klimatförändringarnas påverkan måste alltid tas i beaktande, speciellt när byggnation sker i vattennära områden.

Norrköpings stad kan förtätas på många ställen, men vi motsätter oss en för kraftig förtätning som riskerar att kväva människors behov av grönska, luft och visuellt utrymme. Vi anser att det är bättre att bygga mer på höjden för att kunna bevara mer plats på marken för parker, grönområden och lekplatser. Parker och grönytor är viktiga som stadens lungor men också för barns lek och allmän trivsel. Hela området kring södra Butängen och inre hamnen ska utvecklas till moderna stadsdelar som gärna får sticka ut med en högre bebyggelse. I stadskärnan ser vi gärna bostadsbebyggelse inom industrilandskapet och kring Strömmen.

Många mark- och fastighetsägare och företagare kommer att beröras av intrång när den nya järnvägen ska dras fram genom kommunen. Här är det viktigt att ansvariga myndigheter så fort som möjligt ersätter de berörda ekonomiskt eller erbjuder annan plats att etablera sig på. Detsamma gäller när kommunen nu ska bygga i inre hamnen och på södra Butängen där det finns många småföretag som behöver omlokaliseras.

En modern stad måste erbjuda mångfald. En stad med karaktär bygger mycket på sin tradition och sitt kulturarv. Men vi vill också låta vår generation sätta sin prägel. Genom ett tydligt arkitekturpolitiskt program för Norrköping så kommer vi lyckas med detta. Vi har råd att vara kräsna och inte bara tillåta byggnation av vilka "lådor" som helst. Den som vill bygga i centrala Norrköping måste också vara beredd att lägga lite krut på det estetiska. Vi vill visa att en vacker stad som Norrköping förtjänar ännu fler vackra byggnader.

Norrköpings innerstad behöver bli mer attraktivt som besöksort. Ett rikt kulturliv i kombination med flera uteserveringar kan bidra till att fler besökare kommer till staden även under sommartid. Områden kring Strömmen kan med fördel göras mera livliga genom bryggor, båtplatser, badplats och uteserveringar. Vi anser dock att permanenta bostadshus inte ska byggas i Strömmen. Centerpartiet tycker att det finns tillräckligt mycket mark på land att bebygga och att bebyggelse i själva strömfåran riskerar att förfula en gammal fin kulturmiljö.

Norrköpings kommun består av stad och landsbygd men också av många större och mindre orter såsom Skärblacka, Kimstad, Norsholm, Vånga, Svärtinge, Åby, Jursla, Simonstorp, Krokek, Kvarsebo, Östra Husby och Arkösund, för att nämna några. Dessa samhällen har förutsättningar att växa, inte minst de som redan idag har en väl fungerande infrastruktur och goda kommunikationer. Men här krävs en tydlig politisk vilja och ledning för att möjliggöra detta. Kommunens olika kontor måste samarbeta på ett tydligt sätt för att möjliggöra satsningar i dessa orter.

Centerpartiet anser också att några av kommunens centrala förvaltningar med fördel skulle kunna placeras i andra delar av kommunen. Detta för att erbjuda fler arbetsplatser lokalt vilket skulle stärka de mindre orternas attraktivitet. Kommunen bör därför utreda vilka förvaltningar, hela eller delar av dem, som skulle kunna vara lämpliga att utlokalisera och vilka lokaler som finns att tillgå. Friställda lokaler i innerstaden skulle istället kunna användas till bostäder eller näringsverksamhet.

Vi vill vara med och skapa många mindre bostadsområden och vara generösa med utomplansmedgivanden. Centerpartiet ser också positivt till, och vill möjliggöra ett mer fritidsorienterat boende, dvs. att man kanske väljer närheten till sitt fritidsintresse före närheten till sitt arbete. Vi vill också medverka till att planlägga tomtmark i de små tätorterna och då gärna kombinera hyreshusbyggande med bostadsrättsbyggande.

De nya strandskyddsreglerna medger större möjlighet att bosätta sig i natursköna miljöer runt sjöar och vattendrag. Den möjligheten ska tas till vara och kommunen ska konkret peka på områden som är lämpliga för sjönära landsbygdsutveckling i gällande översiktsplaner. Vi anser att Norrköpings kommun är så pass rikt på vattenområden att det finns plats för både naturvård, boende och ett aktivt friluftsliv.

Det ska vara rent och snyggt i Norrköping! Det är allas ansvar att skräp och sopor slängs där de ska vara och inte hamnar ute i miljön, vi vill att fler tar detta ansvar. Snöröjningen och halkbekämpningen måste fungera, var man än bor så ska man kunna ta sig fram även under vintertid.

Centerpartiet vill att

- Hela kommunen ska växa
- All samhällsplanering och byggnation ska vara miljömässigt hållbar
- Förtäta staden men vara rädd om parker och grönområden
- Göra staden mer attraktiv att besöka som turist
- Utveckla de mindre orterna
- Utlokalisera centrala förvaltningar till mindre orter
- Nyttja möjligheten att bygga strandnära
- Det ska vara rent och snyggt i Norrköping

Jämlikhet – ska vara en självklarhet!

Centerpartiet jobbar för att Norrköping ska bli en jämlik kommun. Kvinnor och män ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Detta är viktigt både ur ett mänskligt och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Alla goda krafter måste tas tillvara för klara framtidens kompetens- och kvalitetskrav. I ett liberalt samhälle ska var och en behandlas utifrån den individ man är –inte utifrån det kön man råkar ha.

Fördelningen av makt och inflytande ska vara så jämn som möjligt inom såväl den offentliga som den privata sfären. Ingångarna för unga till demokratiskt inflytande måste förbättras.

Centerpartiet anser att Norrköpings kommunala bolag har för ojämn könsfördelning. Vi kommer därför att nominera både en man och en kvinna till de uppdrag som

centerpartister kommer att ansvara för. Om alla partier gör på samma sätt, ökar det möjligheten till mer könsjämlika kommunala styrelser.

För att unga ska kunna ta sin rättmätiga plats och ges utrymme i politiken måste arbetsformerna anpassas, omprövas och förnyas.

Politiken måste tydligt klara av att analysera olika förslag utifrån ett genusperspektiv oavsett om det handlar om sjukvård, näringslivsfrågor, barnomsorg, skatter, samhällsplanering eller andra områden. Genom detta kan åtgärder göras mer träffsäkra och rättvisa. Landstinget och andra länsövergripande aktörer, har ett ansvar att alltid arbeta med jämställdhetsfrågorna som en integrerad del av sitt personal- och kvalitetsarbete.

Det ska alltid råda en nolltolerans mot diskriminering och trakasserier på samtliga arbetsplatser. Lika lön för likvärdigt arbete är en annan viktig princip. Det ska ständigt genomföras lönekartläggningar för att åtgärda osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor.

Centerpartiet vill verka för att

- genusperspektiv ska genomsyra all offentlig verksamhet
- kvinnor och män har lika villkor i Norrköping kommun
- Att både män och kvinnor nomineras till uppdragen i kommunala styrelser
- Lika lön för likvärdigt arbete
- Jämlikhet på ledande chefs- och styrelsepositioner

Vill Du veta mer eller bli medlem!?!

Kontakta i så fall expeditionen!

Besök oss på Nygatan 105, ring 011-10 06 90 eller maila norrkoping@centerpartiet.se. Du kan också besöka vår hemsida på www.centerpartiet.se/norrkoping.